

LOS

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt

jaarverslag
2012

Voorwoord

Net als in het vorige jaarverslag van Stichting LOS moet ook hier worden vastgesteld dat het afgelopen jaar een bewogen jaar was. Deze vaststelling kan geprolongeerd worden, want het ziet er naar uit dat de samenleving voorlopig nog niet verlost zal zijn van conflicten rondom migratie en de positie van ongedocumenteerden.

Het beleid van het gedoogkabinet heeft geleid tot een verdere problematisering van immigratie en meer druk op ongedocumenteerden. De val van dat kabinet heeft geleid tot nieuwe verkiezingen en het optreden van een nieuw kabinet. Het nieuwe regeerakkoord belooft weinig goeds, alleen de regeling voor 'gewortelde kinderen' kan als een bescheiden lichtpuntje worden aangemerkt. Verder blijft het onvermogen of zelfs de onwil bestaan om immigratie als een kans te zien in plaats van als een dreiging.

Stichting LOS is voorstander van een nieuw beleid waarin de positieve kanten van immigratie worden benut, en de mensenrechten en grondrechten – die ook aan ongedocumenteerden toekomen – worden erkend en gerespecteerd.

Daarom zet Stichting LOS zich in voor versterking van de samenwerking tussen de organisaties die opkomen voor de belangen van vluchtelingen, asielzoekers en ongedocumenteerden. Dit moet leiden tot een brede steun voor de totstandkoming van dat nieuwe beleid.

In het verslagjaar heeft Stichting LOS weer veel werk verzet om haar rol als kenniscentrum voor organisaties die hulp bieden aan migranten zonder verblijfsvergunning inhoud te geven en te versterken. Weer moet worden vastgesteld dat met weinig middelen veel is gedaan, dankzij de inzet van onze medewerkers.

Wij spreken de hoop uit dat onze activiteiten zo gewaardeerd worden en als zo noodzakelijk worden gezien dat wij in de toekomst ook financieel de mogelijkheid hebben om ons werk voort te zetten.

Het bestuur van Stichting LOS

0 Inleiding

Stichting LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt) is sinds 2003 het kenniscentrum voor mensen en organisaties die hulp bieden aan migranten zonder verblijfsvergunning ('ongedocumenteerden'). Stichting LOS zet zich in voor de basisrechten van deze migranten en hun kinderen. Stichting LOS informeert organisaties, instellingen en individuen over de rechten van migranten zonder verblijfsvergunning en de mogelijkheden daar gebruik van te maken. Daarmee wil Stichting LOS de marginalisering van ongedocumenteerden in Nederland tegengaan. Stichting LOS baseert zich hierbij op artikel 25 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die ook geldt voor migranten zonder verblijfsvergunning.¹⁾

Stichting LOS is een kleine projectorganisatie zonder structurele subsidies. Alle activiteiten die de Stichting uitvoert worden in de vorm van projecten ingediend bij verschillende fondsen. Sinds 2012 geldt dit ook voor de kerntaken van Stichting LOS. Met ingang van januari 2012 worden deze middels het Digitale Loket vormgegeven. Dank zij de financiële steun van fondsen is het mogelijk individuen en organisaties te ondersteunen in hun directe hulpverlening aan ongedocumenteerden. Dit gebeurt door beschikbaarheid voor helpdeskvragen, door de nieuwsbrieven, door netwerkbijeenkomsten (met name Platform Migranten Zonder Verblijfsvergunning) en door het ondersteunen van lobbyactiviteiten.

Door het initiëren en uitvoeren van diverse projecten voegt Stichting LOS toe aan kennisontwikkeling op het gebied van ongedocumenteerden.

In 2012 heeft de stichting LOS de volgende projecten in uitvoering genomen dan wel gecontinueerd;

1. Project Het Digitale Loket
2. Project Onzichtbare kinderen in Utrecht
3. Project Meldpunt Vreemdelingendetentie

In het vervolg van de tekst gaan wij verder in op de hierboven beschreven projecten. Het financiële jaarverslag vindt u achteraan dit inhoudelijk jaarverslag.

¹⁾ Dit artikel luidt:

Een ieder heeft recht op een levensstandaard, die hoog genoeg is voor de gezondheid en het welzijn van zichzelf en zijn gezin, waaronder inbegrepen voeding, kleding, huisvesting en geneeskundige verzorging en de noodzakelijke sociale diensten, alsmede het recht op voorziening in geval van werkloosheid ziekte, invaliditeit, overlijden van de echtgenoot, ouderdom of een ander gemis aan bestaansmiddelen, ontstaan ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van zijn wil. Moeder en kind hebben recht op bijzondere zorg en bijstand. Alle kinderen, al dan niet wettig, zullen dezelfde sociale bescherming genieten.

1 Het digitale loket

In januari 2012 is Stichting LOS gestart met het project het Digitale Loket. Het Digitaal Loket heeft als doel het veilig stellen en versterken van de functie van netwerkmakelaar/krachtenbundelaar en van informatie- en servicecentrum om op landelijk niveau zorg te dragen voor een adequate kennisverspreiding onder het brede scala van actoren die werken met migranten zonder verblijfsvergunning veilig te stellen en te versterken. De aangeboden kennis richt zich op rechten van migranten zonder verblijfsvergunning, legaliseringsmogelijkheden en controle en detentie. Het digitale Loket is ter ondersteuning van de reguliere en particuliere hulpverleningsinstanties, (vrouwen) migrantenzelforganisaties en multiculturele vrouwenorganisaties, advocaten en juristen.

Het Digitale Loket bestaat uit een:

- a. Voorportaal
- b. Lobby en Netwerkbevordering.
- c. Informatie en servicecentrum

1.a Voorportaal

De doelstelling van het voorportaal is het beantwoorden van verschillende hulpvragen en het registreren en analyseren van hulpvragen. Door deze functie houdt Stichting LOS voeling met de praktijk, en raakt snel op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen. Door gedegen kennis van het netwerk en de wetgeving lukt het regelmatig om oplossingen aan te dragen. De wetgeving ten aanzien van ongedocumenteerden is streng en veel ruimte is intussen dichtgetimmerd. Stichting LOS biedt geen individuele begeleiding. Verwijzing vindt plaats naar lokale organisaties, waar Stichting LOS goed contact mee heeft.

- **Helpdeskfunctie;** Stichting LOS is dagelijks telefonisch bereikbaar voor vragen van hulpverleners die met ongedocumenteerden te maken hebben. Wij informeren over de rechtspositie van migranten zonder verblijfsvergunning. Stichting LOS verricht geen dossieronderzoek en begeleidt geen individuele procedures.
Digitaal kunnen ook vragen gesteld worden. Per week worden gemiddeld 10 vragen gesteld, met als belangrijkste onderwerpen: opvangmogelijkheden (ongeveer de helft van de vragen), juridische mogelijkheden (een derde van de vragen) en toegang tot medische zorg (een tiende van de vragen).
- **Website:** Stichting LOS heeft een nieuwe website. Het algemene deel is toegankelijk voor alle webbezoekers en een afgeschermd deel voor abonnees. Abonnees hebben toegang tot een uitgebreide database, ontvangen de nieuwsbrief in digitale vorm, de informatiekraan [buiten de] boot en kunnen deelnemen aan platformbijeenkomsten (4 bijeenkomsten op jaarbasis). Stichting LOS had in het jaar 2012 95 betalende leden (abonnees).
De website van Stichting LOS heeft links naar enkele andere websites te weten: Website Meldpunt Vreemdelingendetentie, Website iLegalevrouw, website basisrechten en website geenstrafbaarstelling. Deze sites zijn resultaten van (eerdere) projecten van Stichting LOS en worden door Stichting LOS bijgehouden. Stichting LOS werkt verder nauw samen met Defence for Children voor het bijhouden van de website iLegalkind.nl
- **Actualiteit en nieuws:** De tweewekelijkse uitgebreide nieuwsbrief wordt digitaal naar ruim 100 abonnees gestuurd.

Stichting LOS verstuurt ook een speciale korte gratis nieuwsbulletin, gericht op migranten- en vrouwenorganisaties. Dit bulletin wordt ook in het Engels verzonden, dankzij de gratis vertaaldienst van twee betrokken vertalers.

- **De donateurskrant:** [buiten de] Boot wordt sinds 2009 gepubliceerd en verzonden naar ruim 500 adressen. Het doel is om geïnteresseerde leken te informeren over de ontwikkelingen met betrekking tot uitgeprocedeerde asielzoekers en andere migranten zonder verblijfsvergunning, en over de hulpverlening aan hen. Tevens wil Stichting LOS met [buiten de] Boot donateurs werven. In 2012 verscheen [buiten de] Boot twee keer.
Door de informatievoorziening zijn hulpverleners beter in staat om adequate hulp te verlenen en adviezen te verstrekken, en kunnen ze elkaar beter vinden bij doorverwijzing of het gebruik maken van elkaars ervaringen.

1.b Lobby- en Netwerkbevordering

Veel diverse organisaties houden zich lokaal en landelijk bezig met hulpverlening aan ongedocumenteerde migranten. De diversiteit biedt veel kansen, maar vaak is samenwerking ook noodzakelijk voor een groter draagvlak en voor het gebruik van elkaars ervaringen. Stichting LOS initieert zowel periodieke bijeenkomsten zoals het PMZV en het BMO, als incidentele bijeenkomsten rondom actuele politieke thema's of bepaalde doelgroepen.

De volgende netwerken werden in 2012 door Stichting LOS gecoördineerd:

- **PMZV: Platform Migranten Zonder Verblijfsvergunning**

- In totaal hebben 4 platformbijeenkomsten plaatsgevonden met de volgende thema's en sprekers;
- Platform in maart met het thema "hoe vraag je hulp bij gemeenten voor mensen zonder verblijfsvergunning". Sprekers van Fischer Advocaten waren uitgenodigd. Hiermee zijn deelnemers beter in staat gesteld om 'hulp' (WMO of bijstand) voor ongedocumenteerde cliënten aan te vragen.
 - In juni stond het nieuwe College voor de Rechten van de Mens, het Rode Kruis (en hun inzet voor ongedocumenteerden) en het tentenkamp Ter Apel op de agenda. Voor elk onderwerp was

een gastspreker uitgenodigd. De bijeenkomst ondersteunde de samenwerking van noodopvangorganisaties met de uitgenodigde sprekers.

- In september was een medewerker van PICUM te gast en werden twee nieuwe rapporten over Vreemdelingendetentie besproken. Hiervoor was een medewerker van Amnesty International uitgenodigd. Bovendien werd het wetsvoorstel stroomlijning toelatingsprocedures besproken.
- In december stonden het tentenkamp Amsterdam, het Regeerakkoord en de Delegatie terugkeer naar Guinee op de agenda. Hiervoor waren Groen Links Amsterdam en een beleidsmedewerker van de gemeente Utrecht uitgenodigd. Er ontstond een levendige discussie over de vraag of voor gemeentelijke noodopvang gepleit moet worden, of voor rijksopvang.

• BMO: Breed Medisch Overleg

Binnen het Breed Medisch Overleg komen organisaties samen die zich bezighouden met het recht op (geestelijke) gezondheidszorg. In dit breed samengestelde overleg wordt informatie uitgewisseld en activiteiten gepland om de gezondheidszorg voor ongedocumenteerden toegankelijk te houden. Deelnemers in 2012 waren Dokters van de Wereld, Pharos / Lampion, de Johannes Wier - stichting, SKIN (Samen Kerk in Nederland, migrantenkerken), de GGD-Rotterdam en -Den Haag, en lokale partnergroepen in resp. Amsterdam (MOO: Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden), Den Haag (OKIA: Ondersteunings Comité Illegale Arbeiders), Rotterdam (ROS: Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt), Eindhoven (Vluchtelingen in de Knel) en Utrecht (STIL, Solidariteitsorganisatie voor vluchtelingen en migranten zonder verblijfsvergunning).

Het BMO is in 2012 9 keer bijeen geweest. In deze bijeenkomsten is gewerkt aan een:

- Vervolg op de expertmeeting van 2011.

In 2011 is door het BMO een expertmeeting georganiseerd voor instellingen uit de gezondheidszorg (o.a. LHV, GGD, NMT, KNOV, CVZ), academici (LUMC, UvA, NIVEL) en belangenorganisaties (Pharos, Immo, MOO, Lampion, Dokters v.d. Wereld, GIL, DCI, OKIA).

De expertmeeting kreeg een vervolg in 2012 in de vorm van een monitoringsbijeenkomst. Deze bijeenkomst had als doel het monitoren of de gemaakte afspraken van 2011 zijn nagekomen. De monitoringsbijeenkomst 2012 laat zien dat alle voornemens, bij de verschillende organisaties zijn uitgevoerd.

Op verzoek van de deelnemende partijen zal deze bijeenkomst in de toekomst jaarlijks gaan plaats vinden.

- De toegankelijkheid van de GGZ.

Namens het BMO is een brief gestuurd naar GGZ Nederland waarin zij aandacht vragen voor de slechte toegankelijkheid van de GGZ voor ongedocumenteerden.

De ombudsman heeft zich laten informeren door het BMO over de medische zorg voor ongedocumenteerden. Dit gesprek vond plaats in december 2012.

- Contacten met de NMT (Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde)

De NMT voelt zich erg betrokken bij het thema, maar concrete uitwerking in de vorm van het bijebrengen van betrokken tandartsen is helaas uitgesteld.

• Projectgroep Vluchtelingen Raad van Kerken

Stichting LOS participeert in deze projectgroep. In de projectgroep worden actualiteiten uitgewisseld en regelmatig brieven opgesteld die namens de Raad van Kerken verzonden worden. Ook worden activiteiten geïnitieerd en een jaarlijkse bijeenkomst georganiseerd.

De Raad van Kerken is 6 keer bijeen geweest. Daarnaast is een Beraadslag RvK georganiseerd, waarbij Stichting LOS de workshop rechten van ongedocumenteerden leidde.

Naast de bovengenoemde periodieke overleggen, zijn er ook meerdere overleggen geweest rondom actuele politieke thema's. Dat betreft met name het overleg Strafbarestelling illegaal verblijf, na de

aankondiging in het regeerakkoord weer nieuw leven ingeblazen.

In 2012 heeft Stichting LOS meegewerkt bij het opzetten van een klacht over het recht op onderdak voor ongedocumenteerden. Kern van de klacht is dat het onthouden van voedsel, kleding en beschutting mensen kwetsbaar maakt en daarmee in strijd is met het Europees Sociaal Handvest. Eind 2012 vond een overleg hierover plaats met relevante partners. De klacht is in januari 2013 bij het Europees Comité voor Sociale Rechten ingediend door de PKN via haar Europese organisatie CEC. Stichting LOS faciliteert bijeenkomsten waarin de opvolging van de klacht besproken wordt.

1.c Informatie en servicecentrum

Vanuit veel van de bovengenoemde netwerkactiviteiten is gelobbyd voor het verbeteren van de positie van ongedocumenteerden. Genoemd kunnen worden:

- Sinds eind 2011 coördineerde Stichting LOS een samenwerkingsverband van lokale organisaties die de reguliere hulpverlening open willen houden voor hulpvragen van ongedocumenteerde migranten. Stichting LOS schreef een basistekst op basis waarvan lokale organisaties hun eigen basisrechtenboekjes schreven. De teksten zijn allen te lezen op de website www.basisrechten.nl. Dit boekje werd op 21 maart in 6 steden gepubliceerd en in 7 steden werden activiteiten georganiseerd (In Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Nijmegen, Eindhoven en Breda). Twee landelijke en meerdere lokale bijeenkomsten gingen hier aan vooraf.
- Inbreng in het programma Versterking Vreemdelingentoezicht en-Handhaving (VVH) van het ministerie van Justitie, betreffende terugkeerbevordering. Stichting LOS heeft overleg gehad met het team van dit programma en heeft een tweetal ontmoetingen met vertegenwoordigers van ongedocumenteerde organisaties georganiseerd. Vervolgens is in dit verband een workshop en een symposium bijgewoond.
- Casco organiseerde in samenwerking met Stichting LOS en STIL een kunstproject met als thema Taalanalyse. Somaliërs uit het voormalige tentenkamp hebben hier actief aan meegedaan. Het heeft geleid tot een prachtige tentoonstelling, en nieuwe inzichten met betrekking tot taalanalyses. Een medewerker van Stichting LOS heeft een presentatie gehouden op de opening.
- Stichting LOS is geïnterviewd door het ACVZ over de procedures voor verlenging van buitenschuldvergunningen. De vragen van ACVZ zijn teruggekoppeld naar de achterban, die veel waardevolle informatie heeft aangeleverd.
- Een medewerker van Stichting LOS was voorzitter van een workshop over vrouwenrechten op de jaarvergadering van PICUM in juni 2012.
- Op een landelijke themamiddag over toegang van de vrouwenopvang voor ongedocumenteerde vrouwen, georganiseerd door de Federatie Vrouwenopvang heeft Stichting LOS vragen beantwoord.

Stichting LOS is een 6 tal keren uitgenodigd voor lokale bijeenkomsten. In de vorm van een lezing of als forumlid heeft Stichting LOS haar bijdrage geleverd.

Een veelvoud van incidentele overleggen heeft plaats gevonden zoals deelname aan overleg van VluchtelingenWerk over het tentenkamp, het Breed MensenrechtenOverleg bij Amnesty International, voorbereiding en terugblik op de UPR (Universal Periodic Review). Teksten werden geschreven voor o.a. NJCM schaduwrapportage bij UPR en voor het Groenboek Gezinshereniging. Bij de verkiezingen werd een brief voor informateurs geschreven, die door bijna 50 andere organisaties werd ondertekend. Na bekend worden van het regeerakkoord is een brief aan de PvdA geschreven over strafbaarstelling illegaal verblijf, ondertekend door vele organisaties. In AfricanWomanNL is een tekst geschreven over verblijfsrecht bij partner.

2 Project Meldpunt Vreemdelingendetentie

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie bestaat sinds eind 2009. Doel van het Meldpunt is het verkrijgen van meer inzicht in de detentieomstandigheden van ongedocumenteerde vreemdelingen. Het Meldpunt registreert klachten over bijvoorbeeld de gezondheidszorg, het eten, de plaatsing in isolatie, mogelijkheden voor contact met de buitenwereld en dergelijke. Sinds 2011 heeft Stichting LOS een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met Amnesty International. Stichting LOS levert in deze samenwerking de resultaten van de meldingen aan Amnesty, welke zij gebruiken om aandacht te vragen voor het regime en de slechte leefomstandigheden binnen vreemdelingendetentie. Voor het Meldpunt is een aparte website gebouwd: www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl, waarop ook online melding kan worden gedaan.

Sinds de oprichting van het meldpunt zijn er 323 klachten verzameld. In het afgelopen jaar kwamen er in totaal 118 klachten over detentieomstandigheden bij het Meldpunt binnen. Ten opzichte van 2011 is er sprake van een lichte toename in het klachtenaantal.

Enerzijds geven de klachten ons inzicht in de specifieke knelpunten binnen het systeem van vreemdelingenbewaring, waardoor we gericht kunnen lobbyen voor een beter en humaner detentieregime. Anderzijds ondersteunen we de melders, indien mogelijk, in de opvolging van hun klachten. Dit kan ondersteuning in de (juridische) klacht procedures zijn, of medische ondersteuning met behulp van de artsen die aan het Meldpunt verbonden zijn.

De inzet van het Meldpunt Vreemdelingendetentie heeft er in 2012 onder andere toe geleid dat er een zorghoevende vrouw vanuit vreemdelingenbewaring is overgebracht naar een verzorgingshuis. Verder is er naar aanleiding van een klacht van een vreemdeling meer voedsel uitgereikt omdat de verstrekte hoeveelheid niet gelijk was aan de hoeveelheid die is vastgelegd in de richtlijnen. Het Meldpunt heeft de vreemdeling ondersteund in de klacht. Tevens heeft bemiddeling van het Meldpunt Vreemdelingendetentie erin geresulteerd dat een vrouwelijke gedetineerde op verlof kon om haar pasgeboren kleinkind te bezoeken.

De grootste noemers onder de klachten zijn medische zorg en het contact met de buitenwereld. Daarnaast komen andere onderwerpen aan bod in deze meldingen, zoals het gebruik van isoleercellen, de bejegening, het cel-klimaat, het gebruik van geweld en het regime. De meeste klachten zijn afkomstig uit Zeist en uit Zaandam. Enerzijds hangt dit samen met het lokale bestuur die bijvoorbeeld zelf uitmaakt of gebruik wordt gemaakt van handboeien tijdens vervoer. Anderzijds betreffen beide locaties oude voorzieningen waardoor faciliteiten beperkter zijn ten opzichte van de andere centra.

Wat betreft de inhoud van de klachten die in 2012 zijn binnengekomen is de volgende onderverdeling te maken:

- medische zorg (25%): klachten worden niet serieus genomen, medicijnen worden niet verstrekt.
- contact buitenwereld (13%): privacy tijdens bezoek, bezoek wat geweigerd wordt.
- bejegening (10%): bedreiging, niet serieus genomen
- isoleercellen (10%): oneens met de reden van plaatsing
- regime (6%): verveling en visitatie
- gebruik van geweld (6%): bij uitzetting en bij plaatsing in isoleercel

• Informatievoorziening/PR en lobby

Om de hulpverlening toegankelijker te maken beheert het Meldpunt een telefoonnummer dat gratis

gebeld kan worden vanuit de detentiecentra. De bekendheid van het Meldpunt wordt bevorderd door regelmatig contact met de bezoegroepen van de verschillende detentiecentra en middels verspreiding van de flyers die in vier talen beschikbaar zijn.

Op het gebied van lobby voor kwaliteitsverbetering van de detentieomstandigheden zijn in 2012 verschillende acties ondernomen:

- Medewerking aan een rapportage van Zembla over vreemdelingendetentie;
- Medewerking aan het rapport van de Ombudsman over vreemdelingendetentie;
- Brief aan de speciale rapporteur voor de mensenrechten van de VN;
- Artikel over visitatie in vreemdelingenbewaring en de bezwaren ertegen;
- Publicatie van een vijftal nieuwsbrieven
- Actualisatie van de website www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl

Daarnaast neemt het Meldpunt Vreemdelingendetentie deel aan de volgende overleggen rondom vreemdelingenbewaring;

- Detentiebreed overleg; samen met Humanistisch Verbond, Justitia et Pax, Amnesty International en Kerk in Actie worden strategieën en acties bedacht om de detentieomstandigheden te verbeteren en vreemdelingenbewaring op de politieke agenda te plaatsen.
- Werkgroep Gezondheidszorg Vreemdelingendetentie; samen met Dokters van de Wereld en Amnesty International wordt gezocht naar mogelijkheden om de medische zorg in vreemdelingenbewaring te verbeteren.
- Bonjo-overleg; tijdens dit overleg wordt het Meldpunt vanuit de verschillende bezoegroepen geïnformeerd over wat zij tijdens de bezoeken aan de vreemdelingen vernemen. Daarnaast adviseert het Meldpunt deze bezoegroepen en ondersteunt zij in specifieke meldingen.
- Overleg Gezondheidsschade Vreemdelingendetentie: in samenwerking met Pharos, Amnesty International en Dokters van de Wereld wordt nagedacht over een onderzoeksproject naar de effecten van vreemdelingendetentie op de gezondheid van vreemdelingen.

• De klankbordgroep

In 2012 is er wederom een klankbordbijeenkomst georganiseerd waarin deskundigen op het gebied van het vreemdelingenrecht, detentierecht of op het gebied van gezondheidszorg hebben meegedacht over het verloop van het project. Verschillende klachten, knelpunten en ontwikkelingen zijn besproken. Deelnemers in 2012 waren Van Nierop & Hijma Advocaten, Pieters advocaten, Collet International Lawyers & associates, Amnesty International, Verenging Asieladvocaten en -juristen Nederland, Regionale Commissie Gezondheidszorg, (voormalig) Detentiearts, (voormalig) Chirurg.

3 Onderzoeksproject Onzichtbare Kinderen in Utrecht

In november 2012 is Stichting LOS in samenwerking met het Lectoraat Innovatieve Maatschappelijke Dienstverlening van de Hoge School Utrecht en Defence for Children gestart met het onderzoeksproject Onzichtbare Kinderen in Utrecht.

Doelstelling van het project is inzicht krijgen in de omvang, achtergronden en ontwikkelingssituatie van kinderen zonder verblijfsvergunning in de stad Utrecht. De uitkomsten van dit onderzoek zullen door Stichting LOS, de gemeente Utrecht en andere geïnteresseerden gebruikt worden om het beleid ten aanzien van ongedocumenteerde kinderen waar nodig bij te stellen en in overeenstemming te brengen met de rechten van het kind.

In de eerste fase van het onderzoek is vooral geïnvesteerd in het leggen van contacten met intermediairs.

Vanwege hun kwetsbare positie zijn de ongedocumenteerde kinderen en hun ouders veelal geneigd om zich uit het aandachtsveld te houden. Daarom is ervoor gekozen om de gezinnen te benaderen via intermediairs die het vertrouwen van de gezinnen hebben.

Het onderzoek wordt opgezet als pilotproject en zal uiteindelijk in de vorm van een blauwdruk worden aangeboden aan andere steden.

4 Organisatie

In het jaar 2012 werkten bij Stichting LOS de volgende medewerkers:
Rian Ederveen (beleidsmedewerker),
Ariette Reijersen van Buuren (projectmedewerker),
Marion Etman (tot april als directeur a.i, daarna als freelance adviseur fondsenwerving)
Trudy Timmer vanaf april als directeur.

In 2012 zijn ook stagiaires werkzaam geweest en hebben een zinvolle bijdrage aan het werk van Stichting LOS geleverd: Charlotte de Heer, Nahil Majid, Helena Vidovic en Miguella Biervliet behandelden de klachten die bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie binnenkwamen. Harmen Bouter deed onderzoek naar de opvangmogelijkheden voor uitgeprocedeerde asielzoekers.

Het bestuur van Stichting LOS bestond in 2012 uit: Nico van der Spek (bestuursvoorzitter), Kees Manintveld (penningmeester), Roland Koel (secretaris), Ineke Baas (lid), Peter Kretzschmar (lid). Nico van der Spek is op 11 december 2012 overleden. Per januari 2013 vervult Peter Kretzschmar ad interim het voorzitterschap van Stichting LOS.

5 Financiën

Stichting LOS heeft ook in 2012 haar financiering grotendeels geregeld via projectsubsidies waarmee de lopende kosten gefinancierd werden en een deel van haar kerntaken. Stichting LOS richt zich sinds 2009 op het ontwikkelen van zinvolle projecten en het vinden van de bijbehorende fondsen. Ondanks een zich voortzettende verslechtering van het politiek klimaat kan Stichting LOS gelukkig bogen op een breed netwerk en goede naamsbekendheid, waardoor een aantal fondsen toch bereid waren projecten van Stichting LOS te steunen. Maar mede onder invloed van de financiële en economische crisis vielen de inkomsten in 2012 wel lager uit dan verwacht en begroot. Door scherp de kosten te beheren is er een klein positief resultaat in de exploitatie behaald waardoor het eigen vermogen op de balans weer positief is.

In dit jaar zijn de eerste ervaringen opgedaan met het driejarige project Digitaal Loket dat tot onze grote tevredenheid door Commissie Projecten in Nederland (PIN), Cordaid, Skan fonds en Stichting Rotterdam financieel wordt ondersteund. Dit breed en integraal opgezette project draagt bij aan een constante zichtbaarheid, stevigere netwerking en betere positionering van Stichting LOS. Desondanks blijft de zekerstelling van de benodigde inkomsten om de voortdurende aandacht van staf en bestuur vragen.

Stichting LOS zal zich in de toekomst daarom moeten blijven bewijzen richting de fondsen en hen moeten overtuigen van de noodzaak van financiering van het werk van Stichting LOS. De informatievoorziening via de telefonische helpdesk en het up-to-date houden van de juridische kennis blijken lastig financierbaar. Een extra uitdaging hierbij is om de positie van Stichting LOS als tweedelijns organisatie en haar bijdrage, vaak achter de schermen, aan behaalde successen op het terrein van ongedocumenteerden, duidelijker te maken bij het grote publiek.

Het zal in de komende jaren onze speciale aandacht vragen om situaties waar de media groots op inzoomen, financieel in ons voordeel te laten werken. De fundamentele oriëntatie van Stichting LOS op de situatie van migranten zonder verblijfsvergunning mag een hindernis lijken, waar zich slechts een klein aantal fondsen mee geassocieerd willen zien. Het biedt ook een kans om gericht organisaties en fondsen te sensibiliseren voor dit thema van menselijkheid en hen te overtuigen van het belang om basisrechten van ongedocumenteerde migranten te beschermen. Juist in het belang van de Nederlandse samenleving.

Balans 2012

AKTIVA	31 dec 2012		31 dec 2011	
	€	%	€	%
Vaste aktiva	1.272	4	1.702	15
Vorderingen en overlopende aktiva	16.299	52	7.921	68
Liquide middelen	12.548	44	2.101	18
Totaal aktiva	31.118	100	11.724	100
PASSIVA	€	%	€	%
Eigen vermogen	172	1	- 5.822	- 50
Kortlopende schulden	30.946	99	17.547	150
Totaal passiva	31.118	100	11.724	100

Winst- en verliesrekening 2012 Begroting 2013

	cijfers 2012	begroting 2012	begroting 2013
BATEN	€	€	€
Inkomsten projecten	150.192	157.445	179.250
Inkomsten overig	16.988	13.250	14.200
Bruto-opbrengst	167.180	170.695	193.450
LASTEN			
Projectkosten	13.684	8.015	24.896
Personeelskosten	122.039	130.720	132.575
Huisvesting en kantoor	14.199	17.050	15.675
Communicatie	7.150	7.900	10.750
Algemene kosten	4.113	7.450	5.750
Totaal lasten	222.333	171.135	189.601
RESULTAAT	5.996	- 440	3.849

Kanaalstraat 243
3531 CJ Utrecht
tel: 030 2990222
fax 030 2990223
info@stichtinglos.nl
www.stichtinglos.nl
rek.nummer 9552448